

Oslo 20.10.2015

Til Familie- og kulturkomiteens høring – Statsbudsjettet for 2016

Kulturdepartementet, kap. 315 post 70 merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner

Budsjettforslaget legger opp til at rammen for merverdiavgiftskompensasjon økes til 1,3 mrd. Det er en reell økning på 2,42 % sammenlignet med i 2015. Frivillighet Norges estimat, basert på tidligere utvikling av søknadsmengden, er at det totale behovet for momskompensasjon vil ligge på nærmere 1,6 mrd. kr i 2016. Hvis dette blir tilfellet vil avkortningen på kompensasjonen øke fra 17 % i 2014 til nesten 19 % i 2016.

Frivillighet Norges foreslår at Familie- og kulturkomiteen vedtar følgende merknad til budsjettet:

- Merverdikompensasjonen økes til 1,35 mrd. kr i 2016 slik at avkortningen blir mindre enn tidligere.
- Familie- og kulturkomiteen ber regjeringen legge frem en opptrappingsplan med et forpliktende mål om når full momskompensasjon, inkludert nyoppføringer av bygg og anlegg, skal innføres.
- Familie- og kulturkomiteen ber regjeringen endre momskompensasjonsordningen i tråd med konklusjonene fra Deloitte's rapport fra 2015 slik at momskompensasjonsordningen i størst mulig grad gjenspeiler organisasjonenes faktiske kostnader.

Forenkling for frivilligheten

Regjeringen skriver i sin Frivillighetserklæring at *Forenkling og forutsigbarhet skal prege regjeringens samspill med frivillig sektor. (...) og at den vil gjøre Aktiv bruk av Frivillighetsregisteret som et verktøy i samhandlingen mellom frivillige organisasjoner og staten. Dette innebærer:*

- Gjøre det enkelt å registrere seg og endre opplysninger i registeret.
- Knytte flere ordninger til registeret
- Sikre gjenbruk av informasjon gjennom at offentlige myndigheter tar Frivillighetsregisteret i bruk i sin samhandling med frivillige organisasjoner.

Frivillighetsregisteret skal definere og legitimere frivillig sektor, være en kilde til informasjon om organisasjonene og forenkle samhandlingen mellom det offentlige og frivilligheten. Store deler av forvaltningen, både på statlig og kommunalt nivå, har ikke tatt Frivillighetsregisteret i bruk i forbindelse med tilskuddsforvaltning og kontakt med frivilligheten.

Frivillighet Norge foreslår at Familie- og kulturkomiteen vedtar følgende merknad til budsjettet: *Komiteen ber Regjeringen legge fram en plan for når alle offentlige etater skal ha tatt i bruk Frivillighetsregisteret i forbindelse med tilskuddsforvaltning og kontakt med frivilligheten, slik at registeret faktisk blir et forenklingsverktøy både for det offentlige og for frivilligheten.*

Kulturdepartementet, kap 315 post 21, Forskning og utredning

Regjeringen skriver at den vil "styrke kunnskap om og forskning på frivillig sektor". Samtidig halveres nesten bevilgningen til forskning og utredning under kapittelet frivillighetsformål. Forskning på frivillighet er svært viktig for de frivillige organisasjonene, blant annet fordi kunnskapen som forskerne kommer frem til brukes av organisasjonene i deres utviklingsarbeid. Dessuten bidrar forskning på frivillighet til å heve synligheten og anerkjennelsen til sektoren som sådan.

Frivillighet Norges foreslår at Familie- og kulturkomiteen vedtar følgende merknad til budsjettet: *Kuttet i kap 315 post 21 "Forskning og utredning" reverseres og posten videreføres på samme reelle nivå som i budsjettet for 2015.*

Prop. 1 LS (2015–2016)— Skatter, avgifter og toll 2016. Om skattefradragsordningen for gaver s. 33, 343 og 347

Budsjettforslaget legger opp til videreføring av skattefradragsordningen for gaver til frivillige organisasjoner, uten endringer. Ordningen er et viktig insentiv til å støtte frivilligheten økonomisk og har ført til økte gaver til frivillige formål.

Frivillighet Norge foreslår at Familie- og kulturkomiteen går inn for å forbedre skattefradragsordningen for gaver gjennom å vedta følgende merknad til budsjettet:

- *Beløpsgrensen for skattefradrag for gaver fra privatpersoner økes fra 20 000 kr til 25 000 kr.*
 - *Det innføres en ny særskilt beløpsgrense for skattefradrag for gaver fra bedrifter på 100 000 kr*
 - *Ordningen forenkles i form av at Frivillighetsregisteret tas i bruk som definisjons- avgrensings- og rapporteringsverktøy.*
- Det åpnes for skattefradrag for gaver også til lokale lag og foreninger.*

Kunnskapsdepartementet, kap. 254 post 70, Tilskott til studieforbund

Regjeringen skriver i budsjettforslaget at departementet "ønsker å styrke studieforbunda sitt arbeid for inkludering og mot utanforskap, og foreslår å øymerke om lag 10 pst. av midlane i tilskottsordninga til tilskott for å stimulere organisasjonane til ein større innsats retta mot inkludering og å hindre utanforskap. Som ei følge av måten tilskottsordninga er utforma på vil endringa først få verknad for fordelinga mellom tilskottsmottakarane i eit seinare budsjettår".

Øremerking av midler innenfor en eksisterende ordning, uten å samtidig utvide rammen for ordningen, svekker frivillighetens muligheter til å gjøre egne prioriteringer og bidrar til en mindre fri og uavhengig frivillighet. Dette representerer en instrumentell holdning til frivilligheten, noe som går i mot Regjeringens egne uttalelser i Frivillighetserklæringen og frivillighetens ønsker.

Frivillighet Norge stiller seg bak Vofos høringssvar til Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen der de "ber komiteen signalisere i merknad at innretningen på ordningen opprettholdes uten øremerking og ytterligere målstyring, og at tilskuddsordningen tilføres friske midler dersom myndighetene ønsker at frivilligheten skal bidra til spesielle tiltak".